

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 64/2014

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ
ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΡΤΥ TRANSPORT CONSULT GMBH, ΕΝΑΛΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ»

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Βασίλης Πάλμας, Μέλος

Αιτητές:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΕΙΔΙΚΟΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΡΤΥ TRANSPORT
CONSULT GMBH, ΕΝΑΛΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ»

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Παναγιώτη Κλεοβούλου, Δικηγόρο
2. Μαρία Θεριστή, Δικηγόρο

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

1. Αριστοτέλη Σάββα, Εκτελεστικό Μηχανικό

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 9 Μαρτίου, 2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με την παρούσα προσφυγή οι Αιτητές προσβάλλουν την απόφαση αποκλεισμού της προσφοράς τους και κατακύρωσης στη Διευρωπαϊκή Εταιρεία Συμβούλων Μεταφορών, Ανάπτυξης & Πληροφορικής Α.Ε. – TREDIT SA («η επιτυχούσα») του Διαγωνισμού υπ' αρ. PS/S/37 με θέμα *«Προσφορά για Παροχή Υπηρεσιών για τη Μελέτη Διαχείρισης Επικινδύνων Φορτίων στο Οδικό Δίκτυο της Κύπρου που υλοποιείται στα πλαίσια της Πράξης ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ του Προγράμματος Διασυννοριακής Συνεργασίας Ελλάδα- Κύπρος 2007 – 2013»*.

Σύμφωνα με τα γεγονότα όπως αυτά προκύπτουν από το διοικητικό φάκελο και δεν αμφισβητούνται, ο πιο πάνω διαγωνισμός προκηρύχτηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (η «Αναθέτουσα Αρχή») στις 9.7.2014 με ανοικτή διαδικασία μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος e-procurement και με ημερομηνία υποβολής των προσφορών τη 12.9.2014.

Στον εν λόγω διαγωνισμό υποβλήθηκαν τρεις προσφορές, μεταξύ των οποίων οι προσφορές των Αιτητών και της επιτυχούσας. Η Επιτροπή Αξιολόγησης στα πλαίσια της διαδικασίας αξιολόγησης, ζήτησε από τους τρεις προσφοροδότες διευκρινίσεις με σκοπό να αποσαφηνιστούν στοιχεία των προσφορών τους που ήταν απαραίτητα για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Οι Αιτητές σε αντίθεση με τους λοιπούς προσφοροδότες δεν απάντησαν εντός της προθεσμίας των πέντε ημερών όπως είχε καθορισθεί.

Στις 15.10.2014 οι Αιτητές σε απάντηση τηλεομοιοτύπου της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερ. 14.10.2014 αρνήθηκαν ότι παρέλαβαν την επιστολή της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερομηνίας 3.10.2014 και έδωσαν τις ζητούμενες διευκρινίσεις, οι οποίες κρίθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης ικανοποιητικές.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης σε έκθεση η οποία διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων εισηγούμενη το άνοιγμα και του οικονομικού φακέλου των Αιτητών σημείωσε ότι *«η καθυστέρηση μιας εβδομάδας στην υποβολή των διευκρινιστικών στοιχείων και συμπλήρωση τους είναι επουσιώδης στη χρονική καθυστέρηση της όλης διαδικασίας αξιολόγησης»*. Το Συμβούλιο Προσφορών σε συνεδρία του στις 30.10.2014, αποφάσισε όπως προχωρήσει με το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου της προσφοράς της επιτυχούσας και την απόρριψη της εισήγησης της Επιτροπής για άνοιγμα της οικονομικής προσφοράς των Αιτητών, λόγω μη συμμόρφωσης τους με τις πρόνοιες του όρου 8.3.1.1(11) του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού.

Στις 7.11.2014 και αφού μεσολάβησε το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου της προσφοράς της επιτυχούσας, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε να κατακυρώσει σε αυτή, τον υπό εξέταση διαγωνισμό.

Οι Αιτητές κατά την ενώπιον μας διαδικασία αμφισβήτησαν τη γνησιότητα του αντιγράφου του τηλεομοιοτύπου ημερομηνίας 3.10.2014 που παρουσίασε η Αναθέτουσα Αρχή και ζήτησαν όπως το ζήτημα αυτό κριθεί προδικαστικά.

Περαιτέρω πρόβαλαν ένσταση στην προσκόμιση οποιουδήποτε ανάλογου πρωτοτύπου εγγράφου στη βάση της μη νομιμοποίησης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών να προβεί σε πρωτογενή ευρήματα. Η μόνη οδός ανέφεραν να καταλήξει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών σε ασφαλές συμπέρασμα θα ήταν η κλήση μάρτυρα από την εταιρεία τηλεπικοινωνίας η οποία παρέχει υπηρεσίες στην Αναθέτουσα Αρχή, για το οποίο όμως δεν έχει εξουσία.

Περαιτέρω οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί λόγω έλλειψης αιτιολογίας. Το Συμβούλιο Προσφορών ανέφεραν δεν έδωσε την απαιτούμενη από τη Νομολογία ειδική αιτιολογία, για την απόκλιση του από την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για άνοιγμα του οικονομικού φακέλου της προσφοράς των Αιτητών. Η κατάληξη του Συμβουλίου Προσφορών, υπέβαλαν, χωρίς να κληθεί η Επιτροπή Αξιολόγησης στη συνεδρία του για να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους παρά την καθυστέρηση των Αιτητών να απαντήσουν εισηγήθηκε το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου της προσφοράς τους, ισοδυναμεί με έλλειψη δέουσας έρευνας που επιφέρει ακυρότητα της προσβαλλόμενης απόφασης και παρέπεμψαν σχετικά στην *Ι.Π. 54/2006, Α. ΠΑΡΑΕΤΙΣ ΜΕΔΙΚΑΛ ΚΟ ΛΤΔ ν. ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ*, ημερ. 10.8.2006.

Οι Αιτητές πρόβαλαν επίσης ότι ο αποκλεισμός της προσφοράς τους είναι παράνομος, εφόσον δεν έγινε με βάση νομοθετική πρόβλεψη. Δεν είναι δυνατό

ισχυρίστηκαν μη τεχνικός όρος προσφοράς να θεωρείται ουσιώδης, όταν μάλιστα δεν προβλέπεται νομοθετικά. Στην παρούσα περίπτωση ο όρος κατ' επίκληση του οποίου αποκλείστηκε η προσφορά των Αιτητών δεν αφορούσε στις νομοθετικά προβλεπόμενες τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις, ούτε συνήδε με αυτές. Ο αποκλεισμός της προσφοράς τους έγινε ουσιαστικά στη βάση όρου που προέκυψε μετά την υποβολή της προσφοράς τους και στην ουσία αποτελούσε καταδίκη των Αιτητών χωρίς να τους δοθεί το δικαίωμα να ακουστούν. Για την κατ' ισχυρισμό της Αναθέτουσας Αρχής καθυστέρηση τους να απαντήσουν δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να εκθέσουν τη θέση τους αφού η Επιτροπή Αξιολόγησης αποδέχθηκε τη θέση τους και προχώρησε σε εκ νέου ζήτηση διευκρινίσεων.

Επίσης, σύμφωνα με τους Αιτητές, ο όρος 8.3.1.1(11) θα πρέπει να κριθεί άκυρος αφού προσκρούει στο Άρθρο 25 του Συντάγματος το οποίο προστατεύει το δικαίωμα για εργασία. Εφόσον ανέφεραν δεν είχαν τη δυνατότητα να προσβάλουν τον όρο πριν την υποβολή της προσφοράς τους, η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών έχει σε αυτό το στάδιο την εξουσία να κηρύξει άκυρο τον εν λόγω όρο.

Τέλος, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι το Συμβούλιο Προσφορών προέβη σε επιβολή ποινής αποκλεισμού των Αιτητών λόγω ισχυριζόμενης μη συμμόρφωσης τους με τον όρο 8.3.1.1(11) του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού, ενώ ποτέ δεν επικαλέστηκε τον εν λόγω όρο στη μεταξύ τους αλληλογραφία. Πρόκειται ανέφεραν για όρο ο οποίος έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 51 της Οδηγίας

18/2004, αφού η Αναθέτουσα Αρχή σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο δεν νομιμοποιείται να επιβάλλει ποινές χωρίς νομοθετική πρόβλεψη, ούτε να αποκλείει προσφορές για λόγους άλλους από εκείνους που προβλέπονται νομοθετικά. Τέλος, ανέφεραν ότι πρόκειται για επουσιώδη όρο τον οποίο το Συμβούλιο Προσφορών εκ των υστέρων κατέστησε ουσιώδη.

Η Αναθέτουσα Αρχή, απαντώντας στους ισχυρισμούς των Αιτητών, υποστήριξε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης ουδέποτε αποδέχτηκε τη θέση των Αιτητών ότι δεν έλαβαν την τηλεμοιότυπη επιστολή ημερομηνίας 3.10.2014 και παρέπεμψε στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι:

«...δεν αποδέχεται την αιτιολογία της εκπροσώπου της κοινοπραξίας της μη λήψης της επιστολής της στην πρώτη περίπτωση εφόσον η επιστολή στάληκε στο σωστό αριθμό τηλεμοιότυπου και με θετική αναφορά στην αποστολή-λήψη, ...»

Σημείωσε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης ναι μεν εισηγήθηκε ότι τα στοιχεία που υποβλήθηκαν εκπρόθεσμα από τους Αιτητές θα μπορούσαν να γίνουν αποδεκτά, η εξουσία όμως για να λάβει την τελική απόφαση ανήκει στο Συμβούλιο Προσφορών.

Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή, οι όροι 8.3.1.1(11) και 9.5 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού ήταν σαφείς και γνωστοί στους Αιτητές πριν από την υποβολή των προσφορών. Συνεπώς οποιαδήποτε εκ των υστέρων απόκλιση θα συνιστούσε άνιση μεταχείριση σε βάρος των υπολοίπων προσφοροδοτών. Σ' ότι αφορά το χρονικό περιθώριο των πέντε εργάσιμων ημερών που έχει καθοριστεί για

αποσαφήνιση και συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών ισχυρίστηκε ότι αυτό είναι απαραίτητο για την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων της Εγκυκλίου του Γενικού Λογιστή ημερομηνίας 7.4.2006, με βάση την οποία η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να συμπληρώσει την αξιολόγηση των Προσφορών εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής τους, αλλά και απόλυτα ικανοποιητικό για τις διευκρινίσεις που είχαν ζητηθεί στην υπό κρίση περίπτωση.

Η Αναθέτουσα Αρχή τόνισε επίσης ότι αναμένεται από τους συμμετέχοντες στον Διαγωνισμό να επιδεικνύουν επαγγελματισμό και ευσυνειδησία αλλά και να διαθέτουν τον απαραίτητο χρόνο και να δίδουν την πρέπουσα σημασία στο να κατανοήσουν και να τηρήσουν με συνέπεια τους Όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Τέλος, υποστήριξε ότι οι Αιτητές ενώ αποδεδειγμένα έλαβαν την επιστολή της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερομηνίας 3.10.2014 με την οποία ζητούνταν διευκρινίσεις εντός πέντε εργάσιμων ημερών, ωστόσο απέτυχαν να τηρήσουν τα χρονοδιαγράμματα, γεγονός που δημιουργεί ερωτηματικά όσον αφορά την εσωτερική οργάνωση, αλλά και το αν έχει δοθεί η πρέπουσα σημασία και χρόνος για την συνεπή συμμετοχή τους στο Διαγωνισμό στην βάση των δημοσιευμένων όρων.

Αρχίζοντας από το προδικαστικό ζήτημα που έθεσαν οι Αιτητές παρατηρούμε ότι είναι ορθή η θέση τους ότι η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών δεν προβαίνει σε

πρωτογενή συμπεράσματα και ότι έργο της είναι ο έλεγχος της νομιμότητας και ότι η διαπίστωση των γεγονότων ανήκει στη διοίκηση. Δεν συμφωνούμε όμως ότι στην παρούσα περίπτωση με βάση όσα τέθηκαν ενώπιον μας εμποδιζόμαστε να προβούμε σε διαπιστώσεις σε σχέση με τη νομιμότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε υπό το φως των όρων του διαγωνισμού οι οποίοι, ως είναι καλά νομολογημένο, υπέχουν θέση πράξεων κανονιστικού περιεχομένου και παράβαση τους επιφέρει ακυρότητα (*Δημοκρατία ν. S. Kyriakos Euromarket Ltd (2000) 3 AAD 692*) και τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Είναι επίσης καλά γνωστό ότι οι επί μέρους όροι διαγωνισμού διακρίνονται σε ουσιώδεις ή επουσιώδεις ανάλογα με τη σημασία που κρίνεται ότι έχουν στην όλη συμμετοχή και διαδικασία του διαγωνισμού. (*Tamassos Tobacco Suppliers & Co ν. Δημοκρατίας (1992) AAD 60*). Η κρίση κατά πόσο όρος είναι ουσιώδης σχετίζεται με τη σημασία που αυτός έχει για την κατακύρωση της προσφοράς.

Ο όρος 8.3.1.1(11) του Μέρους Α «ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ» διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

8.3.1.1 «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»,

«11. Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει από τους Προσφέροντες την αποσαφήνιση ή τη συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών, πλην της εγγύησης συμμετοχής και όλων των Έντυπων και Δηλώσεων που φέρουν υπογραφή και οι Προσφέροντες στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού εάν δεν το πράξουν, να τα συμπληρώσουν μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα τους ζητηθεί. Η εκ των υστέρων υποβολή πληροφόρησης, η οποία έπρεπε

να δοθεί με την Προσφορά, δεν θεωρείται αποσαφήνιση ή συμπλήρωση και ως εκ τούτου δεν είναι επιτρεπτή.»

Επίσης ο όρος 9.5 ορίζει ότι:

9.5 «Διευκρινίσεις Προσφορών»

- 1. Μετά την κατάθεση και την αποσφράγιση της Προσφοράς και μέχρι την Ανάθεση της Σύμβασης, καμία διευκρίνιση, τροποποίηση ή απόκρουση όρου των Εγγράφων Διαγωνισμού ή της Προσφοράς δεν γίνεται δεκτή.*
- 2. Η Αναθέτουσα Αρχή όμως έχει το δικαίωμα, εφ' όσον κριθεί αναγκαίο από το Αρμόδιο Όργανο, να ζητήσει από Προσφέροντα την παροχή διευκρινήσεων σχετικά με το περιεχόμενο της Προσφοράς του, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης που περιγράφεται στο παρόν άρθρο. Στην περίπτωση αυτή η παροχή διευκρινήσεων είναι υποχρεωτική για τον Προσφέροντα και δεν θεωρείται αντιπροσφορά.*
- 3. Τέτοιου είδους διευκρινήσεις θα παραδίδονται εγγράφως στην Αναθέτουσα Αρχή, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα που αυτή θα ορίζει κατά περίπτωση, το οποίο δεν θα είναι μικρότερο των πέντε ημερών (5) εργάσιμων ημερών.*
- 4. Από τις διευκρινήσεις που δίνονται από Προσφέροντες, σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνον εκείνες που αναφέρονται στα σημεία για τα οποία ζητήθηκαν.»*

Είναι φανερό από το λεκτικό των πιο πάνω όρων ότι αυτοί είναι ουσιώδεις. Η χρησιμοποίηση στον όρο 8.3.1.1 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού της φράσης επί ποινή αποκλεισμού εάν δεν το πράξουν μέσα σε πέντε εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που ζητούνται οι διευκρινίσεις φανερώνει τη σημασία που αποδίδεται στην τήρηση του όρου αυτού η οποία έχει άμεση σχέση με την ανάγκη ταχείας ολοκλήρωσης της διαδικασίας του διαγωνισμού και/ή της απόφασης κατακύρωσης του.

Δεδομένου ότι ο όρος αυτός λοιπόν περιλαμβανόταν στα έγγραφα του διαγωνισμού τα οποία ήσαν γνωστά στους Αιτητές και παρέμεινε απρόσβλητος, η Αναθέτουσα Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να τον επαναλάβει στην επιστολή της ημερομηνίας 3.10.2014. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον η θέση των Αιτητών είναι ότι δεν παρέλαβαν την εν λόγω επιστολή, ακόμη και αν αυτό συνιστούσε παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής, καθίσταται άνευ σημασίας, δεδομένης της θέσης που πρόβαλαν οι Αιτητές.

Ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι ο όρος 8.3.1.1(11) του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού ως μη τεχνικός δεν μπορεί να είναι ουσιώδης δεν ευσταθεί αφού όπως έχουμε προαναφέρει το κριτήριο είναι άλλο, όπως δεν ευσταθεί και ο ισχυρισμός τους ότι ο εν λόγω όρος αντίκειται στο Άρθρο 25 του Συντάγματος. Με βάση το άρθρο 25(2)(γ) του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου, Ν. 104(I)/2010, εάν θεωρούσαν ότι ο πιο πάνω όρος είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο αντίθετος με το ισχύον δίκαιο θα μπορούσαν να ζητήσουν από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών την ακύρωση ή τροποποίηση του και όχι εκ των υστέρων και αφού έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό επειδή αυτός δεν τους κατακυρώθηκε να ισχυρίζονται ότι ο όρος αντιβαίνει στο ισχύον δίκαιο. Αποδοχή του ισχυρισμού τους ουσιαστικά οδηγεί σε καταστρατήγηση του δόγματος της επιδοκίμασας και αποδοκίμασας.

Ούτε τα περί επιβολής ποινής επειδή οι Αιτητές αποκλείστηκαν ευσταθούν ώστε να τίθεται ζήτημα παραβίασης του δικαιώματος ακρόασης. Οι Αιτητές έλαβαν

μέρος στο διαγωνισμό στη βάση των όρων του και δεν μπορούν να επικαλούνται εκ των υστέρων ζητήματα ξένα με τους όρους του διαγωνισμού. Εν πάση περιπτώσει ο αποκλεισμός τους κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως πειθαρχικής φύσης ούτε έχει το χαρακτήρα της κύρωσης ή είναι άλλως πως δυσμενούς φύσης ώστε να τίθεται σε εφαρμογή το άρθρο 43(1)(2) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 158(I)/1999.

Αβάσιμοι είναι και οι ισχυρισμοί για παράνομο αποκλεισμό ελλείψει νομοθετικής πρόβλεψης. Παραβλέπουν οι Αιτητές ότι οι όροι του διαγωνισμού υπέχουν θέση Κανονιστικών Πράξεων.

Ενώπιον μας τέθηκε έγγραφο σύμφωνα με το οποίο η επιστολή ημερομηνίας 3.10.2014 στάληκε μέσω τηλεμοιοτύπου στους Αιτητές. Σημειώνουμε εδώ ότι οι Αιτητές περιορίστηκαν να ισχυριστούν ότι δεν παρέλαβαν την επιστολή καίτοι ο αριθμός του τηλεμοιοτύπου είναι εκείνος που οι ίδιοι με την υποβολή της προσφοράς τους δήλωσαν. Το γεγονός ότι στο προσκομισθέν έγγραφο υπάρχει ένδειξη ότι αυτό παρελήφθη εξουδετερώνει τον ισχυρισμό τους ότι είναι δυνατό ο χειριστής του τηλεμοιοτύπου κατά την αποστολή του να έθεσε οποιαδήποτε ημερομηνία ήθελε. Εάν η ένδειξη ότι παρελήφθη δεν ανταποκρινόταν στην πραγματικότητα οι Αιτητές θα μπορούσαν να παρουσιάσουν στοιχεία σε σχέση με το φαξ τους, κάτι όμως που δεν έπραξαν. Εφόσον ισχυρίζονται ότι δεν το παρέλαβαν διερωτόμαστε τι σημασία έχει η ημερομηνία που αυτό φέρει. Με

δεδομένη την αποστολή της επιστολής ημερ. 3.10.2014 με τηλεομοιότυπο στα πλαίσια του ελέγχου νομιμότητας που ασκούμε το μόνο που εξετάζεται είναι κατά πόσο οι ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής, εκφεύγουν των ορίων της χρηστής διοίκησης. Οι ενέργειες της Επιτροπής Αξιολόγησης να αποδεχθεί την εκπρόθεσμη παραλαβή των διευκρινίσεων από τους Αιτητές κάθε άλλο παρά φανερώνουν κακοπιστία. Το καλόπιστο των προθέσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης φαίνεται από το γεγονός ότι επικοινωνήσε με τους Αιτητές όταν δεν έλαβε απάντηση και καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς τους για εσκεμμένη αλλαγή ημερομηνίας στη συσκευή φαξ ή εσκεμμένη παράλειψη της να εξετάσει το ζήτημα της παραλαβής της επιστολής από τους Αιτητές. Θεωρούμε ότι είναι οι Αιτητές οι οποίοι είχαν υποχρέωση να καταδείξουν τους ισχυρισμούς τους και ειδικότερα τη μη παραλαβή του τηλεομοιοτύπου.

Σ' ότι αφορά τους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι η Αναθέτουσα Αρχή με την ηλεκτρονική αλληλογραφία που εγκαινίασε με τους Αιτητές αποδέχθηκε τη θέση τους περί μη παραλαβής και αποστολής της επιστολής ημερ. 3.10.2014 και κατέστησε την επιστολή ημερ. 14.10.2014 τη μοναδική επιστολή αναζήτησης διευκρινίσεων αυτοί απαντώνται από το πιο κάτω.

«Η Επιτροπή Αξιολόγησης, παρόλο που δεν αποδέχεται την αιτιολογία της εκπροσώπου της κοινοπραξίας της μη λήψης της επιστολής της στην πρώτη περίπτωση εφόσον η επιστολή στάληκε στο σωστό αριθμό τηλεομοιότυπου και με θετική αναφορά στην αποστολή-λήψη, κρίνει ότι η καθυστέρηση μίας

εβδομάδας στην υποβολή των διευκρινιστικών στοιχείων και συμπλήρωσης τους είναι επουσιώδης στην χρονική καθυστέρηση της όλης διαδικασίας αξιολόγησης. Τα στοιχεία που στάληκαν τεκμηριώνουν ικανοποιητικά ότι ο Προσφέρων πληροί τις απαιτήσεις του διαγωνισμού».

Δεν έχει αμφισβητηθεί και ορθά ότι το Συμβούλιο Προσφορών είναι το κατ' εξοχήν αρμόδιο να αποφασίσει όργανο. Με άλλα λόγια έχει τον τελικό λόγο στην απόφαση κατακύρωσης ενός διαγωνισμού. Σύμφωνα με την *Saturn Building Co Ltd v. Γενικού Λογιστή (1991) 3 AAI 508*, το αρμόδιο όργανο δεν δεσμεύεται από τις εισηγήσεις ή γνώμες της εκάστοτε συμβουλευτικής επιτροπής στη λήψη απόφασης κατά πόσο ένας όρος που έχει παραβιαστεί είναι ή όχι ουσιώδης. Επομένως, η αποδοχή από την Επιτροπή Αξιολόγησης των διευκρινίσεων που απέστειλαν οι Αιτητές, παρά το εκπρόθεσμο τους, δεν θα μπορούσε να το δεσμεύσει καθ' οιονδήποτε τρόπο όπως δεν θα μπορούσε να του δημιουργήσει υποχρέωση να καλέσει ενώπιον του κατά τη συζήτηση του θέματος την Επιτροπή Αξιολόγησης. Το Συμβούλιο Προσφορών δεν έκρινε αναγκαίο να καλέσει την Επιτροπή Αξιολόγησης. Άλλωστε δεν υπήρχε οτιδήποτε για να διευκρινιστεί. Οι θέσεις της ήσαν καταγραμμένες με σαφήνεια στην έκθεσή της. Αυτό λοιπόν που απομένει να εξετάσουμε είναι αν η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών, που λήφθηκε παρά την περί του αντιθέτου εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, είναι δεόντως αιτιολογημένη.

Στα πρακτικά της συνεδρίας του Συμβουλίου Προσφορών ημερομηνίας 30.10.2014, σε σχέση με την προσφορά των Αιτητών καταγράφονται τα εξής:

«Σημειώνεται ότι, το Συμβούλιο ομόφωνα δεν έκανε αποδεκτή την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης όπως ανοιχθεί και ο οικονομικός φάκελος του Προσφέροντα αρ. 1 Κοινοπραξία Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, PTV Transport Consultant GmbH, ΕΝΑΛΟΣ Συμβουλευτική Μονοπρόσωπη ΕΠΕ, αφού ο προσφέρων δεν ανταποκρίθηκε εντός της καθορισμένης προθεσμίας για την υποβολή των διευκρινίσεων που του ζητήθηκαν. Η πιο πάνω θέση του Συμβουλίου Προσφορών βασίζεται στις πρόνοιες της παραγράφου 8.3.1.1 «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» εδάφιοι 11 του Μέρους Α των εγγράφων διαγωνισμού, όπου επί λέξει αναφέρεται:

11. Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει από τους Προσφέροντες την αποσαφήνιση ή τη συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών, πλην της εγγύησης συμμετοχής και όλων των Εντύπων και Δηλώσεων που φέρουν υπογραφή, και οι Προσφέροντες στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού εάν δεν το πράξουν, να τα συμπληρώσουν μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία που θα τους ζητηθεί. Η εκ των υστέρων υποβολή πληροφόρησης, η οποία έπρεπε να δοθεί με την Προσφορά, δεν θεωρείται αποσαφήνιση ή συμπλήρωση και ως εκ τούτου δεν είναι επιτρεπτή.»

Εκείνο το οποίο προκύπτει από τα πιο πάνω, είναι ότι το Συμβούλιο Προσφορών μελετώντας την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, αποφάσισε να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών, στη βάση των προνοιών της παραγράφου 11 του όρου 8.3.1.1 του Μέρους Α των εγγράφων του διαγωνισμού. Πρόκειται για αυστηρή

εφαρμογή των όρων του διαγωνισμού, η οποία όμως κρίνεται καθ' όλα εύλογη εφόσον τυχόν αποδοχή των εκπρόθεσμα ληφθεισών διευκρινίσεων θα μπορούσε να θέσει τους Αιτητές σε πλεονεκτική θέση έναντι των υπολοίπων προσφοροδοτών. Η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης έστω κι' αν είναι συνοπτική δικαιολογεί πλήρως την απόκλιση του Συμβουλίου Προσφορών από την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Ενόψει τούτου, αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα.